

Erhvervsfaglig dag for humanister

Fakultetet inviterer 29. november de studerende til et indblik i livet efter eksamen

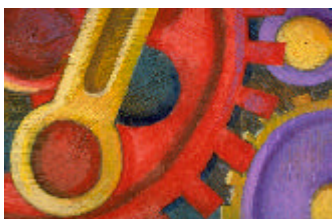
Hvilke muligheder giver min faglighed? Hvad forventer virksomhederne af mig? Hvilke jobmuligheder har jeg som færdig kandidat? Hvilke kompetencer har jeg?

Det er nogle af de spørgsmål som deltagerne på en erhvervsfaglig dag kan få svaret på.

Det Humanistiske Fakultet inviterer for første gang til erhvervsfaglig dag den 29. november. Arrangementet er åbent for alle humanistiske studerende på tværs af årgange og fag.

slam

Tilmelding til gtl@adm.au.dk senest torsdag 15. november. Oplys hvilke tre af de fire eftermiddagsarrangementer du ønsker at deltage i. Der er deltagerbegrænsning på 150 personer, og pladserne fordeles efter først-til-mølle-princippet, men man vil blive skrevet på en venteliste til det næste, lignende arrangement.

Program :

8.30: Velkomst ved dekan Bodil Due

9.00-12.00: Oplæg og debat ved indbudte gæster i tre sessioner af en times varighed:

Lektor Henrik Jørgensen, Nordisk Institut

- Fagligheden i ny form
- Fordybelse ctr. hurtighed
- Fra teori til praksis

Christian V. Nielsen, erhvervsvejleder, AAU

- Humanisternes generelle kompetencer
- Hvor ender humanisterne?
- Tendenser i humanistjobs

Kenneth Mølgaard, konsulent, Mercuri Urval

- Virksomhedernes forventninger
- Personlige kompetencer
- Ansøgninger, CV

12.00-13.00: Pause

13.00-16.00: Oplæg og paneldebat ved færdige kandidater i tre sessioner af en times varighed:

Private erhverv

- Leif Haaning, konsulent, PLS Rambøll
- Henrik Dresbøll, kontaktansvarlig, reklamebureau, Cosmographic
- Anne-Mette Larsen, projektkoordinator, medicinalindustrien, Alpha Pharma Aps

Administration, IT og undervisning

- Ole Winther, fuldmægtig, Undervisningsministeriet
- Anne Bøgh Hansen, udviklingskonsulent, IT-Vest
- Eva Boltau, gymnasielærer, handelsgymnasium

Kultur

- Mikkel Haaning, kulturkonsulent, Horsens Kommune
- Karen Grøn, museumsinspektør med særligt ansvar for formidling, Trapholt
- Mette Korsgaard, freelance, forlagsbranchen

Kommunikation

- Pernille Jacobsen, freelance journalist, JP
- Nikoline Ridder, pressemedarbejder, Kristeligt Folkeparti
- Hanne Hedetoft, skribent, U-Portalen

Deltagerne i arrangementet vil blive inddelt i grupper, så der er større mulighed for debat og dialog.

Om eftermiddagen vil det derfor kun være muligt at deltage i tre af arrangementerne.

Studerende og lærere bytter plads

Den 23. oktober byttede historiestuderende og gymnasielærere plads en hel dag. Dekan Bodil Due roser initiativet for at skabe dialog mellem uddannelserne

Over 40 studerende tog 23. oktober til Langkær Gymnasium og HF for at undervise gymnasieeleverne i historiske emner fra italiensk renaissance til nutidens terrorisme. Samtidig drog gymnasiets lærerstab til pædagogisk dag på Aarhus Universitet for at lære om uddannelsespolitik og Studium Generale.

Dekan Bodil Due er særdeles tilfreds med arrangementet.

–Vi er særdeles interesserede i at komme i en tæt dialog mellem gymnasiet og universitetet – gymnasiet er stadig en væsentlig aftager af kandidaterne fra mange af vores fag, og samtidig aftager vi også deres elever. Blandt andet derfor er idéen med at få de universitetsstuderende ud at undervise på Langkær Gymnasium og HF fremragende, siger Bodil Due.

Brobygning

Dekanen roser arrangementet for at skabe kontakt mellem universitetet og omverdenen:

–Arrangementet er en god måde at åbne universitetet udadtil. Et punkt, vi arbejder med på mange områder – det er faktisk en del af Det Humanistiske Fakultets udviklingsplan at blive bedre til at dyrke kontakterne til eksempelvis erhvervslivet.

Idemanden bag projektet hedder Anders Østergaard. Han er til daglig rektor på Langkær Gymnasium og HF og eksternt medlem af Humanistisk Fakultets bestyrelse, og hans tanker bag projektet harmonerer meget fint med Bodil Dues ros:

–Først og fremmest handler det om brobygning mellem universitetet og gymnasiet. Det er vigtigt, at der er kommunikation mellem de forskellige uddannelsesniveauer, og derfor er det nødvendigt for uddannelsesinstitutionerne at åbne sig mod omverdenen.

Slet ikke sådan her. Der stod ikke forelæsninger på programmet, da 40 historiestuderende den 23. oktober blev forvandlet til gymnasielærere på Langkær Gymnasium og HF. (Arkivfoto)

Uddannelser under forandringspres

Det er anden gang, et sådant projekt løber af stabelen med Langkær Gymnasium og HF og universitetet som hovedaktører.

Anders Østergaard påpeger nødvendigheden af sådanne arrangementer for at imødekomme tidens krav til uddannelsesinstitutionerne.

–Alle uddannelsesniveauer er under forandringspres i denne tid, fordi netværkssamfundet er ved at slå igennem for alvor. Rammerne for undervisning ændrer sig, og det må uddannelsesinstitutionerne rette sig efter. Det er nærmest et krav, at de tilpasser sig de nye tider, siger rektoren.

Hvortil selvfølgelig kommer, at de gymnasiale uddannelser vil stå med et akut behov for lærerkræfter om nogle få år – og dem er man nødt til at tiltrække, mener Anders Østergaard:

–Gymnasierne er nødt til at gøre reklame for sig selv som fremtidige arbejdspladser. Om nogle få år bliver der kamp om kvalificeret arbejdskraft både på det private og på det offentlige arbejdsmarked. Samtidig vil ungdomsårgangene vokse markant de næste 10 år, behovet for lærere i de boglige ungdomsuddannelser vil stige, ligesom 68-generationen går på pension om 6-10 år.

Fordele for alle parter

Arrangementet har dog også konkrete fordele her og nu for såvel de studerende, gymnasieeleverne og lærerne, påpeger Anders Østergaard:

–For de historiestuderende er det lærerigt at komme uden for de gule mure og få noget snavs under neglene ved at lave praktisk formidling. For gymnasieeleverne er det spændende med en ung og entusiastisk underviser, ligesom de også kan få en fornemmelse af, hvad det vil sige at læse på universitetet. For gymnasielærerne er det lærerigt at komme ind på universitetet, opretholde kontakten til de faglige miljøer og høre, hvad der rører sig på universitetet.

Derfor er det selvfølgelig stadig anstrengende at undervise, når man ikke har prøvet det før i stor målestok. Lars Bossen, der er stud.mag. i historie og fransk og sammen med en anden historiestuderende skal undervise 3.b i „Fænomenet 1960’erne“, klarer det dog:

–Det er udfordrende at være på en hel dag – det kræver både en høj faglighed og en effektiv pædagogik. Men samtidig er det fedt at formidle al teorien fra universitetet i praksis, ligesom det er tilfredsstillende at få respons fra gymnasieeleverne.

–mk

Pressemeddelelse og henvisninger til presseomtale af projektet findes på www.hum.au.dk/nyheder

Bliv Danmarks stemme

Konference i Bruxelles giver unge mulighed for at tale til Europaparlamentet og blive transmitteret live over Internettet

Det handler om at få unge europæeres holdninger, bekymringer og synspunkter frem i lyset - og helt konkret drejer det sig om en konference der afholdes den 1-4. december i Europaparlamentet i Bruxelles. Her får unge europæere mulighed for at give deres meninger til kende i en debat med politikere fra parlamentet. En debat der vil blive transmitteret live over internettet og via satellit til hele Europa.

Initiativet hedder EYS, og bag står blandt Europa-kommisionen og Europaparlamentet. EYS er en årligt

tilbagevendende begivenhed hvor et nyt emne er på dagsordenen hvert år. I år handler det om "Fremtidens arbejdsplads".

"EYS giver unge europæere mulighed for at udtrykke deres syn på fremtiden. Det er også en mulighed for erhvervslivet og det offentlige for at høre, hvad 'morgendagens beslutningstagere' har at sige," mener Louis de Schorlemer, der er kommunikationskoordinator for EYS.

Ingen grund til nervøsitet

De unge er dog ikke fundet endnu. Derfor opfordrer kommunikationskoordinatoren unge i Danmark til at melde sig via hjemmesiden www.generation-europe.org. Kravene er ikke store. Man skal være mellem 19-25, kunne flydende engelsk og være borger i et af EU's 28 medlemslande.

Man skal kunne tage til Bruxelles den 1-4. december. Og så er der i øvrigt ingen grund til at være nervøs:

"Du får en basal medietræning før du skal stå ansigt til ansigt med verdenspressen," lyder det beroligende på hjemmesiden.

Ud over den live-transmitterede debat byder konferencen på forskellige workshops. Emnerne er blandt andre "Europaparlamentets fremtid" og "Livslang læring". Prisen "Shaping the Future" uddeles også - den gives til årets bedste informationskampagne for introduktionen af Euro'en.

-mk

Læs mere om konferencen på www.generation-europe.org. Her kan du også tilmelde dig.

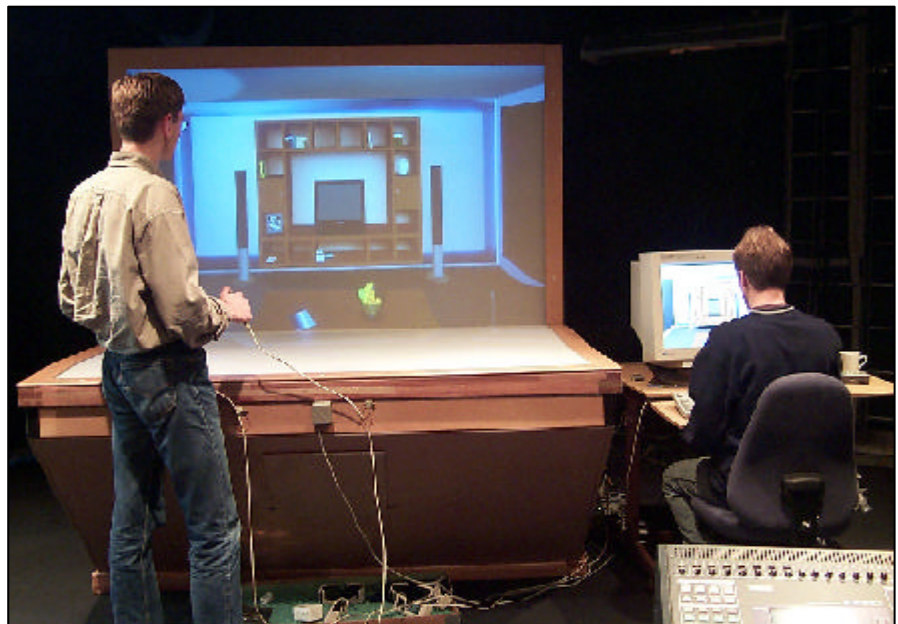
Studentergruppe på Katrinebjerg

IT-studerende går sammen

De studerende fra de mange uddannelser, der holder til i IT-parken på Katrinebjerg har dannet en studentergruppe, der skal koordinere studenteraktiviteterne og skabe ny debat. Det er studerende fra fagudvalgene ved informationsvidenskab, medievidenskab, datalogi, multimedieuddannelsen og IT-vest, der er gået sammen i den nye studentergruppe.

-Vores formål er at være med til en konstruktiv debat om Katrinebjerg, og sørge for at de studerende får indflydelse på udviklingen af området, både hvad angår uddannelse, lokaleforhold og andet der vedrører os, siger Jesper Pedersen fra Studentergruppen.

Gruppen kan kontaktes via Jesper Pedersen på jesperp@multimedia.au.dk eller telefon 2338 2317.

Seneste nyt:
www.hum.au.dk/nyheder

Ny erhvervsrettet suppleringsuddannelse i retorik

STUDIER

Retorik i teori og praksis

Af Marie Lund Klujeff, underviser på suppleringsuddannelsen i retorik

Århusianske studerende har i mange år været henvist til at tage til København for at læse retorik, men fra i år er dette ikke længere tilfældet. På Aarhus Universitet har vi fået vores egen suppleringsuddannelse i retorik. Den lyder kort og godt navnet *Retorik* og er blevet til i et samarbejde mellem Institut for Litteraturhistorie og Institut for Oldtids- og Middelalderforskning.

Suppleringsuddannelsen er ét-årig og består af tre forløb: *Retorisk analyse*, *Anvendt retorik* og *Retorikkens historie*. De tre forløb varetager tilsammen retorikkens faglighed med – ofte overlappende – teoretiske, analytiske, historiske og praktiske metoder.

I *Retorisk analyse* studeres de vigtigste retoriske teorier fra det 20. og 21. århundrede, med særlig vægt på nyretorikken, der er en samlebetegnelse for teorier om bl.a. argumentation og litteraturkritisk inspirede analysemetoder. Både i definitionen af analytiske begreber og i generelle interpretations spørgsmål er nyretorikken påvirket af – og kan endog være sammenfaldende med – litteraturteorien. Den retoriske analyse dækker da også både analysen af argumentation i taler og tekster og den mere æstetisk orienterede analyse af litterære teksttyper.

George W. Bushs taler

I undervisningen i *Retorisk analyse* har nogle af de mest gængse analytiske begreber vist sig særdeles aktuelle og anvendelige i analysen af den politiske – og altså retoriske – situation efter terrorrangrebet i USA. Situationen affødte en bestemt slags retorik, f.eks. i George W. Bush's taler, og i undervisningen resulterede dette i analyse og diskussioner af talesituationens kontekst, talerens etos og publikumsappel og i efterfølgende overvejelser om pressens rolle under krisen.

White House photo by Paul Morse

De studerende på den ny retorikuddannelse skal ikke kun analysere de gamle græske klassikere, men også aktuell retorik som fx den amerikanske præsident George W. Bushs i tiden efter 11. september.

Forløbet i *Retorikkens historie* er tilrettelagt, så det matcher forløbet *Retorisk analyse*, idet den antikke retorik udgør et stadigt dynamisk grundlag for nutidig retorik og retorisk praksis. I *Retorikkens historie* gives en grundig indføring i den klassiske retoriske tradition gennem læsning af de vigtigste retoriske traktater, dvs. Platon, Aristoteles, *Retorik* til Herennius, Cicero, Quintilian, Augustin m.fl. I dette forløb opnås en fortrolighed med det retoriske system i alle dets detaljer fra f.eks. juridiske spørgestrategier og stilistiske figurer til de overordnede persuasive strategier i tilrettelæggelsen af taler og andre retoriske teksttyper.

Kommunikationsbranchen

Forløbet i *Anvendt retorik* varetager den praktiske retorik, forstået som skriftlig og mundtlig fremstilling. Undervisningen er i dette forløb konkret erhvervsrettet mod formidlings- og kommunikationsjobs. Her arbejdes både med skriveprocessen, komposition, stilistisk fremstilling, argumentation i praksis og – med den retoriske tradition in mente – den mundtlige fremstilling. Undervisningen er praktisk anlagt, så den studerende får mulighed for at sætte sig ind i og afprøve forskellige formidlingsgenrer som f.eks. artiklen, kulturkritiske genrer, interviewet og videnskabelig fremstilling. Men også nye og mere erhvervsorienterede genrer som pressemeddelelse, informa-

tionsmateriale og web-redaktion introduceres. Det er ofte erfaringen hos humanister, der ender som informationsmedarbejdere i erhvervslivet, at de må lære det hele selv. I *Anvendt retorik* tager vi kontakt til kommunikationsbranchen i den hensigt at blive klogere på retorisk centrale begreber som *business to business* / *business to consumer* og på informationsmedarbejderens typiske arbejdsområder som f.eks. annoncering, telemarketing, pressekontakt, www.

Arbejdsgruppen

De faste underviserne tilknyttet uddannelsen er adjunkt Hanne Roer fra Oldtid og Middelalder og adjunkt Marie Lund Klujeff, Litteraturhistorie. I dette semester underviser Hanne Roer i *Retorikkens historie*, mens Marie Lund Klujeff underviser i *Retorisk analyse* og i den skriftlige del af *Anvendt retorik*. Jette Barnholdt Hansen, som er ph.d. fra Musik, varetager undervisningen i den mundtlige retorik. Arbejdsgruppen, der har stået bag oprettelsen af uddannelsen, rummer desuden lektor Jørn Erslev Andersen fra Litteraturhistorie. Hanne Roer har i samarbejde med Dorthe Wille, som varetager dele af undervisningen på Åben Uddannelse, netop lagt sidste hånd på en ansøgning om oprettelse af en masteruddannelse i retorik, som skal erstatte uddannelsen på Åben Uddannelse.

Talen

Uddrag af Statsministerens åbningstale i Folketinget tirsdag den 2. oktober 2001

Vi skal holde sammen i Danmark – og i verden. Der er tidspunkter i historien, som på et øjeblik sletter verdens dagsorden og erstatter den af en ny. Som i et glimt reducerer dagens problemer. Og som på et øjeblik får os til at rykke tættere sammen.

Tirsdag den 11. september 2001 var sådan en dag. Ingen kan endnu med sikkerhed vurdere de fulde konsekvenser af de forfærdelige begivenheder i USA. Men de er store, og de vil påvirke os i mange år. Angrebet i New York og Washington er ikke blot endnu en terroraktion. Det er ikke blot et angreb på byer i USA. Det er et skånselsløst angreb på alt det, vi står for: Den enkeltes frihed, de manges tryghed, vores fælles sikkerhed – alt det, der giver ordet "demokrati" mening.

Vi har alle i et glimt forstået, hvor sårbare vi er, når terroren rammer i flæng. Det er afgørende, at demokratiene slår igen. Det er afgørende, at terroristerne ikke slipper godt fra det. Det er en kamp om frihed og tryghed – og den kamp vil demokratiet vinde. (...)

Vi skal holde sammen på Danmark. Det er nye tider, og vi skal holde sammen på Danmark nu. Vi skal holde sammen på vore fællesskaber og på vore forskelligheder. Vi skal erkende, at verden er forandret, og at vi mere end før skal tage vare på de værdier, vort demokrati bygger på: Friheden for den enkelte, trygheden for de mange, sikkerheden for os alle.

Vi skal ikke ændre vores livsform, men vi vil skærpe vores opmærksomhed og forstærke vores sammenhold. Vi skal være med internationalt, og vi vil gøre vort bedste.

Ingen af os glemmer nogensinde den 11. september 2001. Så tragisk, den forfærdelige terrorbegivenhed var, rummer den måske kimen til en ny verdensorden, hvor gamle fjender søger sammen og hjælper hinanden. Et håb for en ny verdensorden, som vi ikke helt fik efter Berlinmurens fald. Måske rummer den, midt i tragedien, håbet om et nyt, globalt fællesskab, hvor alle, der vil freden og tolerancen, er inviteret med.

Det stiller enorme krav til samarbejdet. Det stiller krav om klare mål for de kommende år. Vi vil leve op til de krav – i et fællesskab, der indadtil er stærkt og udadtil ubrydeligt.

Må jeg foreslå, at vi indleder Folketingets arbejder med at udbringe et leve for Danmark: Danmark leve!

Illustration: Flemming Bau. Gengivet med kunstnerens tilladelse. Illustrationen har tidligere været anvendt i SFINX.

Demokrati og retorik

Om statsministerens tale ved Folketingets åbning

Af Camilla Jensen og Bo Klindt Poulsen, studerende ved retorikuddannelsen

Stsministerens tale ved Folketingets åbning er et fast ritual i vores demokrati. Den har en bestemt udformning, som er gentaget år efter år: under dronningens påhør redegør regeringslederen for regeringens mål i det kommende folketingsår. I år var den retoriske situation imidlertid anderledes pga. terrorangrebet på USA den 11. september.

Det var klart for enhver, at statsministerens tale måtte holdes i lyset af denne begivenhed, og det skabte en tale med to agendaer: som regeringsleder måtte han over for Folketinget præsentere regeringens politiske program for folketingsåret, og som statsminister måtte han over for befolkningen opfordre til fællesskab og samhørighed på tværs af politiske og religiøse skel i kampen mod terrorisme.

Talen har altså to fokuspunkter: en politisk målsætning fremsat af lederen af en mindretalsregering og en fordømmelse af og kamp mod terrorisme. En fordømmelse som skal favne hele det politiske spektrum. Denne dobbelthed i talen medfører en række proble-

mer, som vi vil behandle under følgende overskrifter: Publikum, Den retoriske situation, Talerens etos og Talens værdier.

Publikum

Talens dobbelthed indebærer også to forskellige publikummer. Der er det lille, politiske publikum som er Folketinget, og det store generelle publikum, den danske befolkning.

I tiltalen til begge publikummer benytter Statsministeren sig af et "vi"; det betyder at "vi" til tider er hele den danske befolkning og til andre tider kun dækkende for de to regeringspartiers synspunkter.

Denne glidning mellem de to slags brug af "vi" er ofte ubestemmelig, dermed bliver talens målgruppe usikker og talens fokus diffust.

Den retoriske situation

Lige som der er tale om to publikummer, er der tale om to retoriske situationer som ikke umiddelbart lader sig forene. Der er den rituelle situation, der dikterer en bestemt form og en stor del af indholdet i åbningstalen. Den skal være en redegørelse for den politik regeringen ønsker at føre. Og så er der den påtrængende retoriske situation skabt af angrebet på USA, en situation

som fordrer en anden type tale end den førstnævnte. Statsministeren går på talerstolen pga. den rituelle situation, men talen bliver styret af den anden situation, og det betyder at der kommer et sammenstød mellem den situation, som talen fordrer og den tale situationen fordrer.

Talerens etos

Etos er talerens moralske karakter, som den fremstår igennem talen. Igen er det ordet "vi", som skaber problemer for Statsministeren. På intet tidspunkt fremstår han som selvstændig karakter, men er i kraft af "vi" hele tiden en del af noget andet. Statsministeren går så meget ind i fællesskabet, hvadenten det er det politiske eller generelle, at han ikke længere fremstår som individ. Dermed bliver en eventuel etos ganske opslugt.

Talens værdier

Talen er holdt i et neutralt sprog, dvs. med ganske få adjektiver og uden brug af værdigivende troper og figurer. Talen henter således sine værdier i enkelte begreber, som på forhånd er universelt positivt ladede. Det overordnede begreb er demokrati. Herunder falder begreber som frihed, tryghed og sikkerhed. Disse underbegreber bliver placeret hierarkisk – "friheden for den enkelte, trygheden for de mange, sikkerheden for os alle" – således at de tilsammen danner den overordnede værdi, demokrati.

Demokrati bliver altså *værdien*, ikke blot som talens udgangspunkt, men også som dens konklusion. Der er ingen reel argumentation, for den er ikke nødvendig. Stort set alle i det danske samfund kan være enige i denne værdisætning. Men det betyder også at talen ikke flytter sig, dvs. der er ikke forskel på talens udgangspunkt, dens præmis, og talens konklusion. Tilslutningen til talens værdier findes allerede hos publikum inden den bliver holdt. Det er et velkendt retorisk kneb: ved at være sikker på tilslutning til hele talens værdigrundlag, er det lettere at øge tilslutningen til de enkelte punkter i det politiske program.

Konference: Irland og Europa

Center for Irske Studier vært for konference med 90 oplæg

Konferencen afholdes den 6. – 8. december 2001 i samarbejde med Engelsk Institut, Jean Monnet Centret og Institut for Religionsvidenskab på Aarhus Universitet; i Aulaen, i Studenternes Hus, på Det Teologiske Fakultet, og på Engelsk Institut.

Konferencen foregår på engelsk og afholdes på vegne af The European Federation of Associations and Centres for Irish Studies. Der er tilmeldt 90 oplæg, og derfor lukket for yderligere oplæg.

Konferencegebyret er kr. 500 (inkl. flere måltider og koncert). Gebyr for enkelte forelæsninger: kr. 30.

Konferencen er gratis for studerende og medarbejdere ved Aarhus Universitet.

Oplysning og tilmelding: Michael Böss, Center for Irske Studier, Engelsk Institut, Aarhus Universitet, 8000 Aarhus C. Telefon: 8942 6540. Fax: 8942 6540. E-mail: engmb@hum.au.dk

Paneltemaer:

- Ireland and Europe in the 20th Century: Politics and History
- Irish poetry
- Irish prose
- Irish drama
- Informers in Irish literature, film and history
- Church and religion in Ireland
- Irish music
- Northern Ireland
- Irish History
- Cultural Studies

Program

Torsdag den 6. december

- 10.00 – 13.00 Registrering
- 13.00 – 13.15 Officiel åbning
- 13.15 – 14.15 Joseph Lee, University College, Cork:
"Spiritually closer to Boston than Berlin"
- 14.45 – 15.45 T. M. Devine, University of Aberdeen:
"Making the Caledonian Connection – Irish and Scottish Studies Past Present and Future"
- 16.15 – 18.15 Paneler
- 18.30 – 20.00 Reception

Fredag den 7. december

- 8.30 – 10.30 Paneler
- 11.00 – 12.00 (1) Rory O'Donnell, University College, Dublin:
"Re-inventing Ireland in Europe's Experimental Union"
- (2) Tom Inglis, University College, Dublin:
"Church, Conscience and Symbolic Domination"
- 13.00 – 15.00 Paneler
- 15.30 – 17.30 Paneler
- 18.00 – 19.00 Reception i Århus Musikhus
- 19.30 – 21.00 Koncert og digtoplæsning

Lørdag den 8. december

- 8.30 – 10.30 Paneler
- 11.00 – 12.00 (1) Eileen Battersby, The Irish Times:
"Contemporary Irish literature – a world literature?"
- (2) Rona FitzGerald, University of Strathclyde:
"Ireland and the EMU reprimand: A soft option or a suitable "bad" boy?"
- 13.00 – 14.30 Paneler
- 15.00 – 17.00 Paneler
- 20.00 Festbanket